

На основу члана 119. став 1. тачка 1, а у вези с чланом 79, 80. и 83. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” 88/2017, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) Школски одбор Основне школе „Владислав Петковић Дис”, Заблаће, на седници одржаној 26.02.2024. године, донео је:

**ПРАВИЛНИК
О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИМА УЧЕНИКА
У ОШ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС”**

I ОСНОВНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују права, обавезе и васпитна, васпитно-дисциплинска и материјална одговорност ученика, врсте лакших повреде обавеза ученика, васпитне мере које се изричу ученицима, васпитни, васпитно-дисциплински поступак и поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика у складу са Законом основама система образовања и васпитања у даљем тексту: Закон) и другим законима у ОШ „Владислав Петковић Дис”, Заблаће (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Организација рада Школе омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза у остваривању права на стицање образовања.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности, ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

II ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 3.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 4.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под **насиљем и злостављањем** подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под **физичким насиљем**, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику, или запосленом.

Под **психичким насиљем**, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под **социјалним насиљем**, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под **сексуалним насиљем и злостављањем**, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под **дигиталним насиљем и злостављањем**, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Због повреде забране из става 1. овог члана, против родитеља, односно старатеља ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Протоколом о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање прописан је садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начин заштите од насиља, злостављања и занемаривања и ближи критеријуми за

препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи.

О старању над применом Протокола о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, за спровођење превентивних и интервентних активности, као и за утврђивање степена повреде забране задужује се одељењски старешина, педагог и Тим за заштиту ученика од насиља.

Члан 5.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику, ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; ученика према другом ученику, **којим се вређа углед, част или достојанство.**

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи, заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар просвете.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 6.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом и другим законима.

Школа, односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права ученика у складу са Законом, и то:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из члана 7. и 8. Закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;

10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)–9) овог члана нису остварена;

11) заштиту и правично поступање Школе према детету и ученику;

12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;

13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

2. Заштита права ученика

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писмену пријаву директору Школе у случају повреде права из става 2. овог члана или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са општим актом Школе, у року од **осам дана** од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да **одмах** по сазнању, а најкасније **наредног радног дана**, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Ближе одредбе о поступку подношења приговора и одлучивању директора о приговору садржане су у члану 6. Правила понашања ученика, ученика, запослених, родитеља и трећих лица у ОШ „Владислав Петковић Дис”.

Члан 7.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена Законом или другим законом, у случајевима утврђеним у складу са чланом 81. Закона.

3. Приговор на оцењивање, оцену и испит

Члан 8.

Ученик Школе и његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

1) приговор на оцену из предмета и владања у току школске године;

2) приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта;

3) приговор на испит.

Приговор се подноси директору школе, који о приговору одлучује у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешином, претходно прибављајући изјаву наставника.

Приговор на **оцену** из предмета и владања у току школске године подноси се директору Школе у року од три дана од саопштења оцене.

Рок за одлучивање по приговору је **три дана** од дана подношења.

Ако оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, директор

поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

Приговор на **закључну оцену** из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта подноси се директору Школе у року од **три дана** од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од **24 сата**.

Рок за одлучивање по приговору је **24 сата** од дана подношења.

Уколико се утврди да закључна оцена није изведена у складу са прописима, директор поништава и враћа оцену одељењском већу на разматрање и закључивање. Ученик има право приговор и на овако изведену оцену.

Ако и након тога, по поновном приговору, директор утврди да закључна оцена из предмета није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Ако директор у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешином оцени да је приговор на оцену из **владања** основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује одељењском већу на разматрање и поновно одлучивање, уз учешће стручних сарадника.

Приговор на **испит** подноси се директору Школе, у року од 24 сата од саопштавања оцене на испиту.

Рок за одлучивање по приговору је **24 сата** од дана подношења.

Ако утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништиће испит и упутиће ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Директор је дужан да предметном наставнику на чију оцену је уложен приговор, у року од **три дана** од доношења одлуке достави одлуку.

Наставник чија оцена је поништена упућује се и на стручно усавршавање за област оцењивања и комуникацијских вештина.

Уколико појачани педагошко-инструктивни рад у установи и стручно усавршавање наставника не дају позитиван резултат, директор је у обавези да захтева стручно педагошки надзор над радом наставника од стране просветног саветника.

Наставник чија оцена је оспорена или на чији је предлог утврђена закључна оцена, не може да буде члан комисије.

Када је поништен испит директор образује нову комисију у чијем саставу не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен.

Оцена комисије је коначна.

3.а. Приговор на рад

Члан 8а.

У случају да родитељи више од половине ученика из истог одељења сматрају да одређени наставник наставу и друге облике образовно-васпитног рада, вредновање, праћење, проверавање и оцењивање ученика не спроводи у складу са законом и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, школа спроводи прописану процедуру.

Процедура поступања спроводи се на следећи начин:

- 1) родитељи ученика који имају примедбе у складу са ст. 1. овог члана, обраћају се одељенском старешини преко представника родитеља у Савету родитеља дописом, који је претходно заведен;
- 2) одељенски старешина, по добијању дописа, обавештава наставника на чији рад је уложен приговор, надлежно стручно веће и директора;
- 3) стручно веће врши увид у допис родитеља, прибавља изјашњење наставника на чији рад је уложена примедба и испитује наводе, имајући у виду критеријуме оцењивања утврђене на почетку школске године у складу са чланом 6. став 8. Правилника о оцењивању;
- 4) након реализованих активности из тачке 3) овог става стручно веће даје мишљење које доставља директору;
- 5) директор заједно са стручним сарадником и секретаром разматра мишљење стручног већа и доноси одлуку о прихватању, односно одбијању примедба родитеља;
- 6) директор одлуку из тачке 5) овог става, доставља подносиоцу и обавештава наставника на чији рад је уложен приговор, надлежно стручно веће и одељенског старешину;
- 7) уколико је примедба била основана директор, стручни сарадник и секретар израђују план појачаног инструктивно-педагошког увида у рад наставника, тако што планирају посету и предлажу мере за отклањање неправилности и унапређивање рада наставника на чији рад су родитељи уложили примедбу, имајући у виду најбољи интерес ученика;
- 8) уколико подносилац није задовољан одлуком директора, може да се обрати надлежној школској управи, у року од седам радних дана од добијања одлуке, ради предузимања активности из надлежности школске управе.

У случају да родитељи више од половине ученика из истог одељења сматрају да стручни сарадник не остварује задатке прописане Законом, школа спроводи прописану процедуру.

Процедура поступања спроводи се на следећи начин:

- 1) родитељи ученика који имају примедбе да стручни сарадник не остварује задатке прописане Законом, обраћају се одељењском старешини преко представника родитеља у Савету родитеља дописом, који је претходно заведен;
- 2) одељењски старешина, по добијању дописа, обавештава стручног сарадника и директора;
- 3) директор врши увид у допис родитеља, прибавља изјашњење стручног сарадника на чији рад је уложена примедба и испитује наводе;
- 4) директор заједно са секретаром, односно другим стручним сарадником доноси одлуку о прихватању, односно одбијању примедби родитеља;

- 5) директор одлуку из тачке 4. овог става, доставља подносиоцу и обавештава стручног сарадника на чији рад је уложен приговор и одељенског старешину;
- 6) уколико је примедба била основана директор и секретар, односно други стручни сарадник, израђују план појачаног инструктивно-педагошког увида у рад стручног, тако што планирају праћење остваривања задатака и предлажу мере за отклањање неправилности и унапређивање рада стручног сарадника на чији рад су родитељи уложили примедбу, имајући у виду најбољи интерес ученика;
- 7) уколико подносилац није задовољан одлуком директора, може да се обрати надлежној школској управи, у року од седам радних дана од добијања одлуке, ради предузимања активности из надлежности школске управе.

4.Обавезе ученика

Члан 9.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

IV ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Појачани васпитни рад И ДКР

Члан 10.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Члан 11.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима:

- у оквиру одељењске заједнице,
- стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова,

- када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, у зависности од врсте повреде, сачињава **план појачаног васпитног рада** заједно са:

1. стручним сарадницима – уколико су у питању лакше или леже повреде обавеза;³
2. тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања – уколико је у питању повреда забране;
3. тимом за инклузивно образовање – уколико је повреду обавеза или забрану извршио ученик који се образује пи индивидуалном плану и програму.

Овако израђен план траје најкраће до окончања васпитног, односно васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина **води посебну педагошку евиденцију** о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Члан 12.

По окончању појачаног васпитног рада са учеником сачињава се **заједнички извештај** одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, у зависности од конкретне ситуације.

Резултати појачаног васпитног рада из извештаја из става 1.овог члана, узимају се у обзир приликом изрицања васпитне, односно васпитно - дисциплинске мере.

Члан 13 Протокол

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Члан 14

Ученик може да одговара само за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим Правилником.

Ученик може да одговара само за тежу повреду обавезе, која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из члана 110-112. истог закона.

V ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА

Члан 15.

Лакше повреде обавеза ученика деле се на:

- 1) неоправдано изостајање са наставе до 25 часова у току школске године;
- 2) непридржавање правила понашања у школи утврђеним Правилима о понашању ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица и другим општим актима Школе.

Члан 15.1

Неоправдано изостајање са наставе као лакша повреда

Одељењски старешина је обавезан да утврди евидентиране изостанке ученика свог одељења као оправдане или неоправдане одмах, а најкасније у року од осам дана од повратка ученика на наставу.

Кад ученик начини 5 неоправданих изостанака одељењски старешина, одмах обавештава родитеља и уз његово учешће појачава васпитни рад са учеником, у складу са чланом 10. овог Правилника.

Редовност похађања наставе од стране ученика утиче на оцену из владања у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању и овим Правилником, и то у зависности од броја изостанака.

Уколико и поред укључивања родитеља и обавезног писменог обавештења након 15 изостанака, појачани васпитни рад не да резултате и ученик начини више од 25 неоправданих изостанака сматра се да је начинио тежу повреду обавеза у складу са чланом 83. Закона и овим Правилником.

Члан 15.2.

Непридржавање правила понашања у школи као лакше повреде

Правилима понашања ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица и другим општим актима Школе детаљно су регулисана правила понашања ученика у школи.

Непоштовање одредаба овог интерног акта сматра се лакшом повредом обавеза ученика, и то:

- 1) учестало закашњавање на часове или раније напуштање часа без одобрења наставника;
- 2) напуштање дворишта школе за време наставе без претходног одобрења;
- 3) вожња бицикле, тротинета, скејтова или ролера у школском дворишту;
- 4) задржавање у школском дворишту након наставе, а да за то не постоје оправдани разлози;
- 5) непримерено одевање у Школи или другој организацији за време школских активности и након опомене, у складу са одредбама Правила понашања;
- 6) недолично и недисциплиновано понашање у школи и школском дворишту за време трајања наставе, испита као и на другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних или других активности, као и за време одмора;

- 7) злоупотреба лекарског оправдања;
- 8) немаран и несавестан однос према раду, наставним средствима, имовини Школе и имовини других организација за време извођења дела образовно-васпитног рада или организованих посета, као и небрига о хигијени школских просторија;
- 9) непристојно понашање према другим ученицима, наставницима и другим радницима Школе супротно Правилима понашања;
- 10) употреба мобилног телефона, електронског уређаја или других средстава дигиталне комуникације током трајања наставе и за време одмора, супротно одредбама Правила понашања;

Члан 16.

За лакшу повреду обавезе ученику се може изрећи васпитна мера:

1. Опомена одељењског старешине,
2. Укор одељењског старешине
3. Укор одељењског већа.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 10. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 10. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 17.

Опомена се изриче:

- када ученик начини од 5 до 8 неоправданих изостанка, стим да је након начињених 5 изостанака појачан васпитни рад који није дао резултате или
- за једну учињену лакшу повреду обавезе ученика.

Опомену изриче Одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 18.

Укор одељењског старешине изриче се:

- за учињених 9 до 15 неоправданих изостанака или
- за настављање чињења лакших повреда обавеза (две исте или различите лакше повреде).

Васпитну меру Укор одељењског старешине изриче Одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 19.

Укор одељењског већа се изриче:

- када ученик начини од 16 до 25 неоправданих изостанака,
- након изреченог укора одељењског старешине настави са чињењем лакших повреда обавеза (за три или више истих или различитих лакших повреда обавеза).

Укор одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа на предлог Одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа. Гласање је јавно.

Васпитна мера Укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

Члан 20.

Васпитне мере изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 21.

Одељењски старешина покреће и води поступак за изрицање васпитних мера уз појачани васпитни рад у складу са члановима 10 – 12 овог акта.

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери обавести родитеља, односно другог законског заступника ученика, да га укључи у појачани васпитни рад и да уредно води документацију о изреченим мерама.

VI ВАСПИТНО–ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ВАСПИТНО–ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 22.

Ученик може да одговара за **тежу повреду** обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из чл. 110–112. Закона и члановима од 3-5 овог Правилника.

Теже повреде обавеза ученика су:

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;

5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 3. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 23.

Под учесталим чињењем лакших повреда обавеза у току школске године у смислу члана 22. став 2. тачка 9. овог Правилника, сматра се четири и више било које лакше повреде обавезе прописане овим Правилником, учињене након претходно предузетих активности појачаног васпитног рада, у смислу члана 10. овог акта, а које нису дале резултате.

Члан 24.

За **тежу повреду** обавеза ученика може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:

1. Укор директора,
2. Укор Наставничког већа,
3. изузетно премештај у другу школу за учињену повреду обавезе из тачке 4 или 5.

За учињену повреду **забране** из члана 110-112. Закона, односно члана 3, 4. и 5. овог Правилника, може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:

1. Укор директора,
2. Укор Наставничког већа и
3. Премештај ученика у другу школу на основу одлуке наставничког већа уз обавештавањ родитеља.

Мера из става 1. и 2. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 10. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 10. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Мера из става 1. и 2. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно – дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Члан 22.

Када ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 110-112. Закона, односно члана 3, 4. и 5. овог Правилника, Школа одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика и укључује га у одговарајући поступак.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнање о извршеној повреди обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 3. 4. и 5. овог Правилника, тако што му предаје предлог за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Предлог садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Члан 23.

Директор, покреће, води поступак и окончава га решењем у року од 30 дана од дана покретања, осим изузетно код теже повреде из тачке 4 или 5. овог акта или повреде забране, када поступак окончава у року од 20 дана.

О покретању поступка директор одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор школе покреће васпитно-дисциплински поступак по добијању обавештења или на основу личног сазнања закључком о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана педагога, школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену **тежу повреду** обавезе ученика, покреће се најкасније у року од **пет радних дана од дана сазнања**.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду **забране** из чл. 110–112. Закона покреће се **одмах**, а **најкасније у року од два радна дана** од дана сазнања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, Школа је у обавези да у преводницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Васпитно-дисциплински поступак је **хитан**.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак за покретање васпитно-дисциплинског поступка може садржати и позив за расправу у којем се наводи време и место одржавања расправе.

Члан 24.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или другом законском заступнику ученика преко одељењског старешине.

Члан 25.

Васпитно-дисциплински поступак води директор школе.

Члан 26.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се решењем директора школе.

Члан 27.

Директор школе преко одељењског старешине обавештава ученика, родитеља, односно другог законског заступника ученика и сведоке о дану саслушања ученика, уколико исти нису о истом обавештени путем достављања закључка о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе преко одељењског старешине доставља родитељу, односно законском заступнику ученика закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка са позивом за давање изјаве.

Одељењски старешина прикупља доказна средства (прикупља изјаве ученика и запослених, тачну евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Директор школе је дужан да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља, односно у присуству педагога школе, уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, да му прочита изјаве сведока, да му омогући да се о тим изјавама изјасни, а ако је то неопходно и да суочи сведоке са учеником.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка директор школе води записник.

Записничар може бити педагог, психолог или неко друго лице које одреди директор школе.

Записник се завршава одлуком директора када се изриче васпитно-дисциплинска мера Укора директора, а када Наставничко веће изриче васпитно-дисциплинску меру, записник се завршава Закључком. Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђена одговорност и степен утврђене виности за извршену повреду теже обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности и исти се од стране директора доставља Наставничком већу на одлучивање.

Записник потписују записничар, Директор школе и ученик, односно други законски заступник ученика.

Уколико Директор школе утврди да ученик није учинио тежу повреду обавезе за коју је покренут поступак, или да учињена радња не представља тежу повреду обавезе, односно да је поступак спроведен супротно одредбама утврђених законом и општим актом школе, констатоваће то у закључку записника, односно донети одлуку о обустављању поступка.

У случају из става 10. овог члана директор је дужан да донесе решење о обустави поступка.

У случају да одељењски старешина није упознао директора школа о учињеној тежој повреди обавеза или повреди забрана **у року од 30 дана** од момента учињене повреде или забране, поступак је **застарео**.

Члан 28.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности, директор Школе решењем изриче Укор директора.

О изреченој мери: Укор директора школе, одељењски старешина упознаје одељењско веће, а директор школе је дужан да информише Наставничко веће.

Члан 29.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, **обуставиће се поступак**, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 30.

Наставничко веће доноси одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере: Укор Наставничког већа и премештај ученика у другу школу.

Одлука Наставничког већа којом се изричу васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог Правилника мора да садржи: име и презиме ученика, одељење, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању поступка, извод из записника о саслушању ученика и друга доказна средства.

Васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог члана изриче Наставничко веће већином гласова свих чланова Наставничког већа.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинских мера Директор школе доноси решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере, или решење о обустављању поступка уколико такву одлуку донесе веће и исто доставља ученику или родитељу, односно другом законском заступнику ученика преко одељењског старешине.

Услови за изрицање укора директора школе за неоправдано изостајање

Члан 31.

Укор директора школе може се изрећи за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе, уколико је **остварена поступност** у изрицању мера тако што је ученику претходно изречена васпитна мера: Укор Одељењског већа због неоправданих изостанака, а ученик је после изречене мере начинио више од пет изостанака.

Услови за изрицање укора директора школе за учестало чињење лакших повреда обавеза

Члан 32.

Укор директора школе може се изрећи за учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године уколико је ученику претходно изречена васпитна мера: Укор Одељењског већа и уколико је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 10. овог Правилника, које нису довеле до поправљања његовог понашања.

Услови за изрицање укора наставничког већа

Члан 33.

Укор наставничког већа може се изрећи за:

- тежу повреду обавезе уколико постоје **олакшавајуће** околности да се ученику не изрекне васпитно-дисциплинска мера: премештај у другу школу.
- или за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање и занемаривање,
- за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља, од стране школе, уколико је остварена поступност у изрицању мера, тако што је ученику претходно изречена васпитно-дисциплинска мера: Укор директора школе због неоправданих изостанака, а ученик је после изречене мере начинио више од пет изостанака, или извршио било коју другу лакшу повреду обавезе.
- за учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године уколико је било могуће остварити поступност у изрицању васпитних мера тако што је ученику претходно изречена васпитно-дисциплинска мера: Укор директора школе због учесталог чињење лакших повреда обавеза у току школске године, а ученик је после изречене мере начинио више од пет неоправданих изостанака, или извршио било коју другу лакшу повреду обавезе.

Све ове мере могу се изрећи ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 10. овог Правилника које нису позитивно утицале на промену понашањ код ученика.

Члан 34.

Пребацивање ученика у другу школу може се изрећи за:

- тежу повреду обавезе, уколико **не** постоје олакшавајуће околности да се ученику изрекне васпитно-дисциплинска мера: Укор наставничког већа,
- тежу повреду обавезе, када је учињена велика материјална штета школи, ученицима и запосленима,
- или када је учињена повреда забране из члана 110-112. Закона у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање и занемаривање.
- за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе уколико је било могуће остварити поступност у изрицању мера тако што је ученику претходно изречена васпитно-дисциплинска мера: Укор наставничког већа због неоправданих изостанака, а ученик је после изречене мере начинио више од пет изостанака, или извршио било коју другу лакшу или тежу повреду обавезе.
- за учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године уколико је било могуће остварити поступност у изрицању мера тако што је ученику

претходно изречена васпитно дисциплинска мера: Укор Наставничког већа, а ученик је после изречене мере начинио више од пет неоправданих изостанака, или извршио било коју другу лакшу или тежу повреду обавезе.

- Све ове мере могу се изрећи ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 10. овог Правилника које нису позитивно утицале на промену понашањ код ученика.

Члан 35.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Члан 36.

Васпитно-дисциплинске мере се изричу за школску годину у којој је учињена повреда обавезе ученика.

VII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 37.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи или другој установи у којој се обављају ваннаставне активности, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 38.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком, а води га на начин и по поступку прописаном овим Правилником.

Постојање штете и висину штете која је проузрокована радњама ученика одређује трочлана комисија коју именује директор Школе.

Члан 39.

Висина штете утврђује се на основу најповољније тржишне цене оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће, висину штете комисија самостално процењује на основу цене потребног рада и материјала да се ствар врати у првобитно стање.

Члан 40.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника ученика да штету надокнади у одређеном року.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно друге установе којој је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити судским путем.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 41.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

VIII ЗАШТИТА УЧЕНИКА ОД НЕВРШЕЊА ОБАВЕЗА РОДИТЕЉА – ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

Члан 42.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110–112. Закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона;
- 9) да поштује правила Школе.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

IX ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 43.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 110-112. Закона, односно члана 3, 4 и 5. овог Правилника и на решење о утврђеној материјалној одговорности ученика у року од **осам дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери, односно о утврђеној материјалној одговорности.

Члан 44.

Школски одбор решава по жалби из члана 41. овог Правилника у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из школе, ученик, родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

X ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 45.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама и спровођењу активности појачаног васпитног рада са ученицима одељењски старшина води евиденцију.

Евиденција о спровођењу активности појачаног васпитног рада са ученицима води се у евиденционом улошку за свако одељење у регистратору активности појачаног васпитног рада по разредима (годинама) и чува се код психолошко-педагошке службе.

У евиденционом улошку активности појачаног васпитног рада Одељењски старшина уноси: врсту учињене повреде ученика, обавештење родитељу о учињеној повреди, позив за саслушање ученика, изјаве сведока, обавештење психолошко-педагошкој служби о потреби спровођења активности појачаног васпитног рада, извештај психолошке-педагошке службе са предлогом активности појачаног васпитног рада и резултатима тих активности, записник са саслушања и врсти изречене мере, органу који их је изрекао и датуму изрицања.

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Овај правилник ступа на снагу **05.03.2024. године**.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика број _____ године.

Правилник је објављен на огласној табли Школе, 26.02.2024. године.

Председник Школског одбора

Зорица Ђаковић